

ROMÂNIA
Avocatul Poporului
Ombudsman

Str. Eugeniu Carada nr. 3, Sector 3, București

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avpoporului.ro> E-mail: avp@avp.ro

Ombudsman

Doamnei Ileana Ciutan ,

Președinte Casei Naționale de Pensii Publice

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE Nr. ... 5197 / ... 23. MAR. 2017

RECOMANDAREA

Nr. ... 8 ... din ... 23 ... martie 2017

referitoare la încălcarea prevederilor constituționale privind dreptul la un nivel decent de trai, prevăzut de art. 47 din Constituția României

În vederea garantării la nivel constituțional a drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, Constituția României a creat, în afara instituțiilor tradiționale, și instituția Avocatul Poporului, consacrată în capitolul IV, Titlul II al Constituției, privind drepturile, libertățile și îndatoririle fundamentale, respectiv, art. 58-60, ceea ce îi conferă acesteia trăsături juridice particulare.

În concordanță cu prevederile art. 21 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, Avocatul Poporului poate emite recomandări care vizează ilegalitatea actelor sau faptelor administrative.

Urmare mai multor audiențe și petiții adresate de-a lungul timpului, ulterior anului 2011, atât Biroului teritorial Iași, cât și altor birouri teritoriale ale instituției Avocatul Poporului pe **problematica formelor de retribuire obținute în acord global**, văzând practica caselor județene de pensii și a Casei Naționale de Pensii, Decizia nr. 19/2011 a Înaltei Curți de Casație și Justiție privind recursul în interesul legii, referitor la stabilirea și recalcularea pensiilor din sistemul public provenite din fostul sistem al asigurărilor sociale de stat,

prin luarea în considerare a formelor de retribuire obținute în acord global, precum și prevederile înscrise la Anexa nr. 15 din Normele de aplicare a dispozițiilor Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice aprobate prin H.G. nr. 257 din 20 martie 2011, potrivit cărora *nu sunt luate în calcul la stabilirea punctajului mediu anual întrucât nu au făcut parte din bază de calcul a pensiilor, conform legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, sumele reprezentând „acord global”*, **apare ca nefirească existența acestei reglementări devreme ce instanțele de judecată soluționează problematica în concordanță cu prevederile art. 517 alin. 4 C.proc.civ.**

Astfel, atât casele de pensii, cât și Casa Națională de Pensii, în motivarea deciziilor de respingere invocă faptul că veniturile privind munca în acord global nu reprezintă sporuri cu caracter permanent, prevăzute în Anexa nr.15 din Normele de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010, aprobate prin H.G. nr.257/2011, însă consideră că în vederea aplicării unitare a dispozițiilor art.107 alin.3 și alin.4 din Legea nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare, pensionarii au posibilitatea de a solicita recalcularea pensiilor în baza unor documente noi.

Potrivit dispozițiilor art. 2 lit. c) și d) din Legea nr. 263/2010 sistemul public de pensii se organizează și funcționează **pe baza principiului contributivității**, conform căruia fondurile de asigurări sociale se constituie pe baza contribuțiilor datorate de persoanele fizice și juridice, participante la sistemul public, drepturile de asigurări sociale cuvenindu-se pe temeiul contribuțiilor de asigurări sociale plătite.

De asemenea, conform prevederilor art. 107 alin. (3) și (5) din Legea nr. 263/2010, pensia poate fi recalculată prin adăugarea veniturilor și/ sau a stagiilor de cotizare, prevăzute de lege, nevalorificate la stabilirea acesteia, sumele rezultate urmând a se acorda începând cu luna următoare celei în care a fost înregistrată solicitarea.

Argumentele caselor de pensii că suntem în prezența unor sporuri sunt nefondate, deoarece veniturile cuprinse în Adeverința emisă de angajator nu

sunt sporuri, **ci reprezintă chiar salariul brut pe care salariatul l-a obținut pe perioada angajării.**

În condițiile în care aceste venituri au fost incluse în baza lunară de calcul a contribuției de asigurări sociale conform Decretului nr. 389/1972 (**potrivit căruia angajatorii au fost obligați să verse la bugetul asigurărilor sociale de stat o contribuție de 15% asupra câștigului brut realizat de personalul lor salariat, indiferent de forma în care s-au realizat aceste venituri**), concluzia care se impune este aceea că statul a încasat, în perioada derulării raporturilor de muncă, contribuțiile de asigurări sociale pe care le-a stabilit în sarcina angajatorului, **iar acum revine asiguraților dreptul să își primească contraprestația corespunzătoare din partea acestuia pentru a exista un echilibru al raportului juridic dintre părți.**

Astfel, principiul contributivității consacrat de prevederile art. 2 din Legea nr. 263/2010 trebuie să primeze față de argumentele caselor de pensii, întrucât soluția contrară ar însemna încălcarea unui principiu de bază al sistemului de asigurări sociale, cu consecința generării unei grave dezavantajări a persoanelor care au fost retribuite în acord, și care au realizat venituri mai mari decât cele prevăzute în carnetul de muncă.

De altfel, în acest sens s-a pronunțat și Înalta Curte de Casație și Justiție prin Decizia nr. 19/2011.

Cu alte cuvinte, situația mai sus prezentată scoate în evidență faptul că, raportându-ne la legea pe care o aplică o autoritate publică și cea pe care o aplică o instanță de judecată, în aceeași materie și cu același obiect, **suntem în prezența unui paralelism legislativ care permite DOAR pensionarilor care contestă în instanțe deciziile caselor de pensii să beneficieze de o "excepție" în aplicarea dispozițiilor care reglementează munca în acord global.**

Mai mult, soluționarea unei probleme de drept care a generat de-a lungul timpului o practică neunitară și a impus promovarea unui recurs în interesul legii echivalează cu recunoașterea faptului că norma nu este clară, predictibilă, unitară și coerentă.

Dincolo de aspectele juridice mai sus invocate trebuie avut în vedere pe de o parte faptul că recursul în interesul legii are forță obligatorie doar pentru instanțele de judecată, iar pe de altă parte că procedura administrativă la nivel de case județene de pensii, iar ulterior Casa Națională de Pensii este greoaie sub aspectul termenelor de soluționare a cererilor și contestațiilor, pentru ca în final să se mai parcurgă și procedura judiciară în fața instanțelor de judecată iar rezultatul să fie același, respectiv cel stabilit prin Decizia nr. 19/2011 a I.C.C.J.

În acest context, văzând dispozițiile Anexei nr. 15 din Normele de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010, aprobate prin H.G. nr.257/2011 și Decizia nr. 19/2011 a I.C.C.J, considerăm că modificarea înscrierilor din Mențiune Anexa nr. 15 în concordanță cu dispozițiile deciziei instanței supreme **ar reprezenta o recunoaștere a drepturilor care se cuvin persoanelor care au realizat venituri în acord global fără a mai fi necesară intervenția instanțelor de judecată.**

În acest context, în temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituția României și ale art. 13 lit. c), art. 21, art. 23 și art. 24 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, pentru realizarea scopului constituțional și legal al Avocatului Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice și pentru a pune în valoare colaborarea între Avocatul Poporului, în calitatea sa de mediator, și Președintele Casei Naționale de Pensii Publice, emit prezenta:

RECOMANDARE

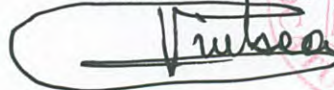
1. Președintele Casei Naționale de Pensii urmează ca, în exercitarea atribuțiilor sale, să asigure examinarea constatărilor precizate în recomandare și să efectueze toate demersurilor legale în scopul modificării dispozițiilor înscrise la Anexa nr. 15 din Normele de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010

privind sistemul unitar de pensii publice aprobate de H.G. nr. 257 din 20 martie 2011, potrivit cu care *nu sunt luate în calcul la stabilirea punctajului mediu anual întrucât nu au făcut parte din bază de calcul a pensiilor, conform legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, sumele reprezentând „acord global”, și recunoașterii drepturilor care se cuvin persoanelor care au realizat venituri în acord global fără a mai fi necesară intervenția instanțelor de judecată.*

2. Președintele Casei Naționale de Pensii Publice va aduce la cunoștința Avocatului Poporului concretizarea recomandărilor formulate.

Avocatul Poporului,

Victor Ciorbea

Doamnei Ileana Ciutan

Președintele Casei Naționale de Pensii Publice

București, 21 martie 2017